

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LIX. — Izdan in razposlan 29. dne aprila 1916.

Vsebina: (Št. 118—124.) 118. Ukaz o dolžnosti naznaniti zaloge določenih kovin in zlitin. — 119. Ukaz o porabljanju določenih kovin in zlitin in o porabljanju bele pločevine. — 120. Ukaz o porabljanju in izročanju svinca in predmetov iz svinca. — 121. Ukaz o dolžnosti naznaniti predmete iz kositra. — 122. Ukaz o porabljanju in izročanju kositra in predmetov iz kositra. — 123. Ukaz o porabljanju svinčevitih ali kositrovitih zaostankov in odpadkov bele pločevine. — 124. Ukaz, s katerim se ustanavljajo najvišje cene za pločevinsko in lito blago (nadomestilo za kovinsko orodje).

118.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrstvom z dne 28. aprila 1916. l.

o dolžnosti naznaniti zaloge določenih kovin in zlitin.

Deloma izpreminjuje predpise ministrstvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) in z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 80), se zaukazuje tako:

§ 1.

Dolžnost podajati naznanila o zalogah, ki jih je po ministrstvenih ukazih z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) in z dne 29. marca 1915. l. (drž. zak. št. 80), vlagati na političnih oblastvih I. stopnje do 8. dne vsakega mesca po stanju zadnjega dneva prejšnjega mesca, odpade gledé zalog v navedenih ukazih imenovanih tvarin le toliko, kolikor stanje zalog ne presega naslednjih množin: pri aluminiju 5 *kg*, antimonu 5 *kg*, svincu 10 *kg*, bakru 10 *kg*, bakrenih zlitinah 30 *kg*,

kositru 5 *kg*, kositrovih zlitinah 30 *kg*, cinku 50 *kg*, beli pločevini 100 *kg*.

§ 2.

Brez ozira na dano množino je naznanjati zaloge naslednjih tvarin:

1. Chrom in ferochrom, molibden in fero-molibden, nikelj in feronikelj, vanadij in fero-vanadij, wolfram in ferowolfram.

2. Rude, predprodukte, staro gradivo, odpadke, pepele, opilke in druge ostanke.

§ 3.

V ostalem se določila navedenih ukazov ne izpreminjajo s sedanjim ukazom.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Spitzmüller s. r.

119.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z ostalimi udeleženi ministrstvi in v soglasju z vojnim ministrstvom z dne 28. aprila 1916. l.

o porabljanju določnih kovin in zlitin in o porab- ljanju bele pločevine.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Nastopno imenovane tvarine se smejo, le držé se določil tega ukaza, podelovati, porabljati, drugače uporabljati ali otujevati, in sicer:

1. Aluminiij, antimon, svinec (tudi trdi svinec), chrom in ferochrom, baker, bron, med, rdeča litina, tombak, molibden in feromolibden, nikelj in feronikelj, vanadij in ferovanadij, wolfram in ferowolfram, kositer, kositrove zlitine (spajalni kositer, bele kovine i. dr.) in cink nepodelan ter v obliki starega gradiva in odpadkov;

2. ne vdane pločevine, cevi in žice z 0.2 mm in več debelim gradivom, nadalje drogi, table in ploče iz aluminija, svinca (tudi trdega svinca), bakra, brona, medi, rdeče litine, tombaka, niklja, kositra, kositrovih zlitin in cinka;

3. kosi sirove litine iz svinca (tudi trdega svinca), bakra, brona, medi, rdeče litine, tombaka, kositra, kositrovih zlitin (bele kovine i. dr.) in cinka;

4. bela pločevina.

Sprednji predpis se razteza tako na zaloge, kar jih je ob času, ko dobi ta ukaz moč, kakor tudi na zaloge, ki nanovo priraščajo z izdelovanjem, z izločevanjem za staro gradivo ali z odpadkom.

Zaloge, kojih skupna teža ne presega naslednjih množin, niso zavezane določilom tega ukaza. Te množine znašajo pri aluminiju 5 kg, antimonu 5 kg, svinu 10 kg, bakru 10 kg, bakrenih zlitinah 30 kg, kositru 5 kg, kositrovih

zlitinah 30 kg, cinku 50 kg, beli pločevini 100 kg.

Ako mesečni prirastek ne preseže navedenih množin, more posestnik zalog tudi s takim prirastkom svobodno razpolagati.

Za tvarine navedene vrste, ki so v posesti države ali državnih zavodov, se ukrenejo posebni zaukazi.

§ 2.

V § 1 imenovane tvarine ostanejo začasno pri posestniku ali hranilcu in hraniti jih mora v redu do časa, v katerem se izroče tvarine po posebnih zaukazih, ki se ukrenejo. Posestnik jih sme razen izjem, navedenih v §§ 3 do 5, podelovati, porabljati, drugače uporabljati ali otujevati le z dovoljenjem trgovinskega ministrstva.

§ 3.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo otujevati:

1. Vse zaloge v § 1 navedenih tvarin vojaški upravi, središču za kovine d. dr. na Dunaju ter skupljevalnicam in organom, ki jih je vojaška uprava ali imenovana družba pooblastila za skupljanje, in sicer do časa, v katerem se morajo tvarine izročiti po posebnih zaukazih, ki se še izdadó o tem;

2. v vsakem mesecu 10 odstotkov zalog, ki se imajo za prodajo v zalogi, po stanju zadnjega dneva prejšnjega mesca, toda izvzemši belo pločevino.

§ 4.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo od tvarin, imenovanih v § 1, kolikor določila ministrstvenega ukaza z dne 1. marca 1916. l. (drž. zak. št. 63) splòh dopuščajo njih porabljanje za namene, ki pridejo v poštev, podelovati, porabiti ali drugače uporabiti naslednje množine:

1. Množine, ki jih potrebuje posestnik za izvrševanje naročil vojaške uprave v lastnem obratu ali v drugih obratih, ki jih je privzel za to;

2. po posestnikih zalog, katerim se niso dala zadevna naročila vojaške uprave, v vsakem mesecu 10 odstotkov zalog — izvzemši zaloge bele pločevine — po stanju zadnjega dneva prejšnjega

mesca; v teh 10 odstotkov je vračunati po § 3, točki 2, morda otujene množine zalog;

3. tiste množine, ki jih posestnik zalog ne-
obhodno potrebuje za popraviljanje svojih obratnih
uredb za vzdrževanje obrata;

4. zaloge aluminija železarnic in jeklarnic
za izdelovanje železa in jekla.

Posestnik starega gradiva in odpadkov jih
more podelovati v sirove kovine v svojem obratu
ali jih dati zase podelovati v tujih tuzemskih
obratih; dobljene sirove kovine pa sme le po
določilih točk 1 do 4 tega paragrafa podelovati
in porabljeni ali otujevati po določilih § 3.

§ 5.

Na tvarine v § 1 oznamene vrste, ki se
uvažajo iz inozemstva, se uporabljajo določila
§§ 1 do 4 z naslednjimi premembami:

Ako hoče posestnik doseči svobodno razpo-
laganje z uvoženimi tvarinami, mora prositi za to
v trgovinskem ministrstvu in izvršeni uvoz takoj
po prihodu pošiljatve naznaniti trgovinskemu mini-
strstvu ter predložiti uvozna dokazila.

Ako se ti prošnji iz razlogov nujne vojaške
potrebe ne more ugoditi ali le deloma in ako
vojaška uprava terja uvožene tvarine, določi vo-
jaška uprava odškodnino za to, oziraje se na
kupno ceno tvarin, ki jo je primerno dokazati,
prištevši postranske stroške, ki so dokazno nastali
posestniku, in nadalje prištevši posebno odškod-
nino 5 odstotkov cene tvarine všteti postranske
stroške. Posestniku ostanejo pri tem varovani
pravni pomočki, določeni v § 33 zakona z dne
26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236).

Ako hoče posestnik doseči svobodno razpo-
laganje gledé kovine, ki se dobi iz uvoženih rud,
predproduktov, pepela, opilkov ali drugih ostankov,
mora priložiti svoji prošnji na trgovinsko mini-
strstvo:

1. Uvozna dokazila,
2. seznamek uvoženih tvarin po vrstah in
množinah,
3. vzorec, vzet od vsake kupne partije, kakor
je običajno v kupčiji, in
4. poskusne izvide prodajalca in kupca tvarin.

Trgovinsko ministrstvo more te poizvide
o vzorcih dati popreskusiti na stroške prosilca
za ugodnost s tem, da se vposlani vzorci preiščejo
v državnem laboratoriju.

§ 6.

Za nadzorovanje, da se izpolnjuje ta ukaz,
določi trgovinsko ministrstvo obrtne nadzornike
ali druge pripravne organe.

Za ta namen se morejo uradno ogledati
skladiški prostori in druge naprave in vpogledati
poslovne knjige.

§ 7.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj
kaznujejo politična oblastva l. stopnje z zapornimi
kaznimi do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do
5000 kron, kolikor dejanja ne spadajo pod strožje
kazensko določilo.

§ 8.

Predpisi tega ukaza stopijo na mesto določil
v ukazih in razglasih z dne 7. februarja,
29. marca, 27. maja in 26. oktobra 1915. l.
(drž. zak. št. 28, 29, 81, 82, 144, 145 in 320).

§ 9.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se
razglasi.

Georgi s. r.

120.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z ostalimi udeleženiimi ministrstvi in v soglasju z vojnim ministrstvom z dne 28. aprila 1916. l.

o porabljanju in izročanju svinca in predmetov
iz svinca.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne
26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236)

o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Nastopno imenovani predmeti se smejo podelovati ali otujevati, kolikor so docela ali po pretežnem delu iz svinca (tudi trdega svinca), le izpolnjuje določila tega ukaza, in sicer:

1. Delovni pomočki, kakor svinčene podvleke, gostilni obroči, podložki, modli in kaj enakega;
2. plombe;
3. uteži, kakor obešene uteži, izravnalne uteži in kaj enakega, nadalje kroglice in drugo lito blago, izvzemši municijo;
4. svinčena podladja in svinčeni balast ladje jadrenic;
5. črke, stereotipske ploče in drugo tiskarsko gradivo, všteti staro gradivo;
6. cevi (tudi žveplane in pokositrene in cevi s kositrovim vložkom — zunanje cevi — itd.), kače in sifoni, tudi cevovodi;
7. sesalke in armature, kakor pipe, zaklopnice in kaj enakega;
8. korita, banje, ponve, kotli, retorte in drugi aparati, posodja in druge posode;
9. oboji stanic, podvleke in kaj enakega;
10. akumulatorske ploče.

Sprednji predpis se razteza tako na tiste predmete, kar jih je ob času, ko dobi ta ukaz moč, kakor tudi na zaloge teh predmetov, ki prirastejo nadalje.

To velja brez ozira na to, ali spadajo predmeti k uredbam obratne naprave, ali se imajo v zalogi za podelovanje ali prodajanje ali služijo drugim namenom ali se-li tačas ne rabijo ali se-li rabijo.

Zaloge, kojih skupna teža ne presega 10 kg, niso zavezane določilom tega ukaza.

Za predmete navedene vrste, ki so v posesti države ali državnih zavodov, se ukrenejo posebni zaukazi.

Predpisi za porabljanje nepodelanega svinca (tudi trdega svinca), všteti staro gradivo in odpadke, ter svinca v obliki še ne vdelenih pločevin, žic, cevi, drogov, tabel, ploč in litih

kosov so v ministrstvenem ukazu z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 119).

§ 2.

V § 1 imenovani predmeti ostanejo začasno pri posestniku ali hranilcu in on jih mora v redu hraniti do časa, v katerem se izroči po nadaljnjih zaukazih.

Otujevati in podelovati se smejo le z dovoljenjem trgovinskega ministrstva, razen izjem, navedenih v §§ 3 in 4.

Pravtako je raba predmetov odvisna od dovoljenja trgovinskega ministrstva, ako preidejo predmeti s tem na drugega posestnika ali hranilca ali ako je z rabo združeno izdatno porabljanje svinca.

§ 3.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo otujevati:

1. Vsi v § 1 imenovani predmeti vojaški upravi, središču za kovine d. dr. na Dunaju in skupljalnicam in organom, ki jih je vojaška uprava ali imenovana družba pooblastila za to kupovanje, in sicer do 14. dne junija 1916. l.

2. od zalog tiskarskega gradiva, ki se imajo na prodaj, v vsakem mesecu 20 odstotkov po stanju zadnje dne prejšnjega mesca.

§ 4.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo, kolikor določila ministrstvenega ukaza z dne 1. marca 1916. l. (drž. zak. št. 63) sploh dopuščajo porabljanje svinca, podelovati ali porabljati:

1. Vsi v § 1 imenovani predmeti za izpolnjevanje naročil vojaške uprave v obratu posestnika ali v drugih obratih, ki jih je privzel za to;

2. tiskarsko gradivo s prelivanjem v nove črke v posestnikovem obratu.

§ 5.

V času od 1. do 15. dne junija 1916. l. je, izpolnjuje v § 6, 8, 9 in 10 ukrenjene natančnejše zaukaze, in z izjemami, oznamenjenimi v § 6, od zalog, kar jih je ob času, ko dobi ta

ukaz moč, in kar jih je nadalje priraslo do časa izročitve, izročiti nastopno oznamenjene množine:

§ 7.

1. 80 odstotkov vseh zalog svinca (tudi trdega svinca), v obliki sirovine, starega gradiva in odpadkov, nadalje vseh zalog ne vdelenih pločevin, cevi, žic, drogov, tabel, ploč in sirovih litih kosov iz svinca (tudi trdega svinca);

2. vse zaloge plomb, kolikor niso že nameščene na posodah in enakih rečeh, ki jih je zapreti;

3. 20 odstotkov cele zaloge vsake tiskarne in črkolivnice (navadne črke, stereotipske ploče in staro gradivo);

4. 50 odstotkov zalog akumulatorskih ploč, kolikor se imajo v zalogi za prodajanje;

5. 80 odstotkov zalog drugih, v § 1 imenovanih predmetov, kolikor se imajo v zalogi za prodajanje.

Izročitev svinčenih pepelov in opilkov in drugih svinčevitih ostankov je pridržana posebnemu zaukazu.

§ 6.

Izročiti ni:

1. tvarin in predmetov, ki jih je posestnik do 14. dne junija 1916. l. prodal po § 3, točka 1, središču za kovine d. dr. na Dunaju ali tam imenovanom drugim mestom (§§ 5 in 9, zadnji odstavek);

2. tvarin in predmetov, ki jih posestnik še nadalje neobhodno potrebuje za izvrševanje naročil vojaške uprave v svojem obratu ali v drugih obratih, ki jih je privzel za to;

3. zalog v § 5 pod točko 1 oznamenjene vrste 20 odstotkov, vsekakor pa 10 kg;

4. tistih množin v § 5 pod točko 1 imenovanih tvarin, ki jih posestnik neobhodno potrebuje za popraviljanje svojih obratnih uredb, da more vzdrževati obrat do 1. dne avgusta 1916. l.;

5. tistih množin, kojih oprostitev od izročitve dovoli trgovinsko ministrstvo. Dotične prošnje, katerim se more ugoditi le, če so dani posebno tehtni razlogi, je vložiti v trgovinskem ministrstvu do 31. dne maja 1916. l.

Prepustitev predmetov v § 1, pod točko 1, 3, 4 in 6 do 10 navedene vrste, ki se morejo pogrešati in ki so uredbe obratne naprave ali sestavine drugačne naprave ali so zadelani ali vzdani v poslopjih ali drugih zgradbah, se za-ukaže s posebno odredbo.

Da se morejo pogrešati, je smatrati predmete, ki se potrebujejo za obratovanje podjetja ali za rabo naprave, poslopja ali drugačne zgradbe, za katere služijo, tudi tedaj, ako se dadó nadomestiti s predmeti iz drugih tvarin.

Posestniki v prvem odstavku omenjenih predmetov morejo, da se izognejo rekviziciji, skleniti dogovor z vojaško upravo, središčem za kovine d. dr. na Dunaju ali njegovimi skupljevalnicami o prostovoljni oddaji teh predmetov.

§ 8.

Predmete, ki jih je izročiti po predpisu § 5, morajo posestniki ali hranilci v času od 1. do 25. junija 1916. l. primerno zamotane, ko je železniški urad dognal število in težo oddanih tovarnih kosov, odposlati kakor tovarno blago pristojni c. kr. komisiji za prevzemanje kovin in zlitin (Gradec, Praga, Salzburg, Dunaj-severno-zapadni kolodvor, po ministrstvenem ukazu z dne 19. marca 1915. l. (drž. zak. št. 66).

V tovarnem voznem listu je navesti vrsto oddanih predmetov z navedbo, ali so nove ali stare tvarine.

Stroške omota in prevoza povrne pošiljaču vojaška uprava; ako se spozna, da so zaloge ne-pripravne za vojne namene, plača vojaška uprava tudi stroške za pošiljanje nazaj.

§ 9.

Posestnik ali hranilec mora hkratu, ko oddá predmete na železnico, vposlati pristojni komisiji za prevzemanje seznamek predmetov, ki se oddadó. V tem seznamku je navesti: posestnika in v danem primeru dosedanjega hranilca predmetov, politični okraj in kraj, kjer so doslej ležali predmeti, kraj, od koder se pošilja, kako je zamotano in znake, ki jih je trpežno namestiti na omotu, ako mogoče, natisnjeno z barvo, železniškouradno dognano število in kosmato težo

oddanih tovarnih kosov, posamezne vrste vposlanih predmetov in njih čisto težo. Pošiljač mora podpisati seznamek.

Drug enako glaseč se izvod seznamka je vposlati naravnost c. kr. osrednji rekvizijski komisiji (Dunaj, I., vojno ministrstvo).

Ako gre za predmete, ki so na kraju komisije za prevzemanje samem ali v njegovi najbližnji okolici in se torej ne bodo vozile po železnici, temveč se pripeljejo z vozom, je najdalje do 15. dne junija 1916. l. najprej vposlati osrednji rekvizijski komisiji in pristojni komisiji za prevzemanje omenjene seznamke in na to določi komisija za prevzemanje dan in kraj oddaje.

§ 10.

Hkratu ko vpošlje v § 8 omenjeni seznamek osrednji rekvizijski komisiji, mora posestnik ali hranilec, ki je dolžen izročiti predmete, z vlogo na imenovano komisijo opravičiti, ako izroči manjše nego v § 5 oznamene množine.

§ 11.

Da nadzorujejo izvrševanje tega ukaza, določi trgovinsko ministrstvo obrtne nadzornike ali druge pripravne organe.

V ta namen se morejo uradno ogledovati skladiški prostori in druge naprave in vpogledovati poslovne knjige.

§ 12.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z zapornimi kaznimi do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do 5000 kron, ako ta dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

121.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za deželno

bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 28. aprila 1916. l.

o dolžnosti naznaniti predmete iz kositra.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Nastopno imenovane predmete je naznaniti oblastvu, kolikor so docela ali po pretežnem delu iz kositra ali kositrovih zlitin:

1. Pločevine, cevi, droge, table, ploče, sirove lite kose,

2. folije,

2. vrče, cimente in druge posode ter posodje, nadalje sklede, krožnike, tase, pokrove, žlice, svetilnike in drugo orodje, kolikor ti predmeti nimajo posebne umetniške ali zgodovinske vrednosti,

4. točilne tase,

5. kopalne kadi (banje),

6. pipe in druge armature,

7. sestavine aparatur (zlasti tudi oblike za vlivanje sveč).

Dolžnost naznaniti pod točko 1 in 2 imenovane predmete odpade, ako vsa zaloga ne presega 5 kg.

§ 2.

V § 1 navedene predmete je naznaniti brez ozira na to, ali spadajo k uredbam obratne naprave, ali se imajo v zalogi za podelovanje ali prodajanje ali služijo drugim namenom, se-li tačas ne rabijo ali se-li rabijo.

§ 3.

Naznanilo mora podati vsakdo, ki ima take predmete v posesti ali za druge v hrambi.

§ 4.

Naznanilo je podati trgovinskemu ministrstvu po stanju 1. dne maja 1916. l. do 31. dne maja 1916. l.

Za naznanilo je porabljeni uradne zglasilnice, izdane na političnih oblastvih I. stopnje, na občinskih predstojništvih in v trgovinskih in obrtnih zbornicah. V njih je vpisati na predpisanem mestu navedbe o rabi predmetov, o tem, ali se morejo pogrešati, in o možnosti nabaviti nadomestilo.

§ 5.

Izpolnjevanje naznanilne dolžnosti nadzoruje trgovinsko ministrstvo, privzemši obrtne nadzornike ali druge organe. V ta namen se morejo uradno ogledovati skladiški prostori in naprave in vpogledovati poslovne knjige.

§ 6.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 7.

Gledé takih predmetov, ki so zavezani naznanilu tako po tem ukazu kakor tudi po ukazih z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) in z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 118) (pločevine, cevi, drogi, table, ploče in sirovi liti kosi, je podajati ločena naznanila tudi po predpisih navedenih ukazov v predpisanih rokih.

§ 8.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Spitzmüller s. r.

122.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženiimi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 28. aprila 1916 l.

o porabljanju in izročanju kositra in predmetov iz kositra.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236)

o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Nastopno imenovani predmeti se smejo podelovati ali otuževati, kolikor so docela ali po pretežnem delu iz kositra ali kositrnih zlitin, le izpolnjuje določila tega ukaza, in sicer:

1. Folije, kolikor ni v njih že blago zamoto;

2. vrči, cimenti in druge posode ter posodje, skleda, krožniki, tase, pokrovi, žlice in drugo orodje;

3. točilne tase;

4. kopalne kadi (banje);

5. pipe in druge armature;

6. sestavine aparatur, zlasti oblike za vli-vanje sveč,

Sprednji predpis se razteza tako na tiste predmete, kar jih je ob času, ko dobi ta ukaz moč, kakor tudi na zaloge teh predmetov, ki prirastejo nadalje.

To velja brez ozira na to, ali spadajo predmeti k uredbam obratne naprave, ali se imajo v zalogi za podelovanje ali prodajanje ali služijo drugim namenom ali se-li tačas ne rabijo ali se-li rabijo.

Na predmete posebne umetniške ali zgodovinske vrednosti se ne uporabljajo določila tega ukaza.

Isto velja o zalogah kositrnih folij, ako vsa teža zalog ne presega 5 kilogramov.

Za predmete pod točko 1 do 6 navedene vrste, ki so v posesti države ali državnih zavodov, se ukrenejo posebni zaukazi.

Predpisi za porabljanje nepodelanega kositra (tudi kositrnih zlitin), všteti staro gradivo in odpadke, ter kositra v obliki še ne vdelenih pločevin, cevi, drogov, tabel, ploč in sirovih liti kosov so v ministrstvenem ukazu z dne 28. aprila 1915. l. (drž. zak. št. 119).

§ 2.

V § 1 imenovani predmeti ostanejo začasno pri posestniku ali hranilcu in on jih mora v redu

hraniti do časa, v katerem se izroče po nadaljnjih zaukazih.

Otujevati in podelovati se smejo le z dovoljenjem trgovinskega ministrstva, razen izjem, navedenih v §§ 3 in 4.

Zlasti je tudi prepovedano podelovati jih za narejanje spajalnega kositra in bele kovine.

§ 3.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo otujevati v § 1 imenovani predmeti vojaški upravi, središču za kovine d. d. na Dunaju in skupljevalnicam in organom, ki jih je vojaška uprava ali imenovana družba pooblastila za to kupovanje, in sicer do 14. dne junija 1916. l.

§ 4.

Brez posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva se smejo v § 1 imenovani predmeti podelovati le za izpolnjevanje naročil vojaške uprave v posestnikovem obratu ali v drugih obratih, ki jih je privzel za to, kolikor določila ministrstvenega ukaza z dne 1. marca 1916. l. (drž. zak. št. 63) sploh dopuščajo porabljanje kositra in kositrnih zlitin.

§ 5.

V času od 1. do 15. dne junija 1916. l. je, izpolnjuje v § 6, 8, 9 in 10 ukrenjene natančnejše zaukaze, in z izjemami, oznamenjenimi v § 6, od zalog, kar jih je ob času, ko dobi ta ukaz moč, in kar jih je nadalje priraslo do časa izročitve, izročiti nastopno oznamenjene množine:

1. 80 odstotkov zalog kositra in kositrnih zlitin (spajalnega kositra, bele kovine in dr.) v obliki sirovine, starega gradiva in odpadkov, nadalje vseh zalog ne vdelenih pločevin, cevi, drogov, tabel, ploč in sirovih litih kosov;

2. vse zaloge

a) predmetov, imenovanih v § 1 pod točko 1 do 4;

b) predmetov, imenovanih v § 1 pod točko 5 in 6, kolikor se imajo v zalogi za prodajanje.

Izročitev kositrnih pepelov in opilkov in drugih kositrovitih ostankov je pridržana posebnemu zaukazu.

§ 6.

Izročiti ni:

1. tvarin in predmetov, ki jih je posestnik do 14. dne junija 1916. l. prodal po določitih § 3;

2. tvarin in predmetov, ki jih posestnik še nadalje potrebuje za izvrševanje naročil vojaške uprave v svojem obratu ali v drugih obratih, ki jih je privzel za to;

3. zalog v § 5 pod točko 1 oznamenjene vrste 20 odstotkov, vsekakor pa 5 kilogramov kositra in 30 kilogramov kositrnih zlitin;

4. tistih množin v § 5 pod točko 1 imenovanih tvarin, ki jih posestnik neobhodno potrebuje za popravljanje svojih obratnih uredb, da more vzdrževati obrat do 1. dne avgusta 1916. l.;

5. tistih množin, kojih oprostitev od izročitve dovoli trgovinsko ministrstvo. Dotične prošnje, katerim se more ugoditi le, če so dani posebno tehtni razlogi, je vložiti v trgovinskem ministrstvu do 31. dne maja 1916. l.

§ 7.

Prepustitev predmetov v § 1, pod točko 5 in 6, navedene vrste, ki se morejo pogrešati in ki so uredbe obratne naprave ali sestavine drugačne naprave ali so zadelani ali vzdani v poslopih ali drugih zgradbah, se zaukaže s posebno odredbo.

Da se morejo pogrešati, je smatrati predmete, ki se potrebujejo za obratovanje podjetja ali za rabo naprave, poslopja ali drugačne zgradbe, za katere služijo, tudi tedaj, ako se dadó nadomestiti s predmeti iz drugih tvarin.

Posestniki v prvem odstavku omenjenih predmetov morejo, da se izognejo rekviziciji, skleniti dogovor z vojaško upravo, središčem za kovine d. dr. na Dunaju ali njegovimi skupljevalnicami o prostovoljni oddaji teh predmetov.

§ 8.

Predmete, ki jih je izročiti po predpisu § 5, morajo posestniki ali hranilci v času od 1. do 15. junija 1916. l. primerno zamotane, ko je železniški urad dognal število in težo oddanih

tovornih kosov, odposlati kakor tovarno blago pristojni c. kr. komisiji za prevzemanje kovin in zlitin (Gradec, Praga, Salzburg, Dunaj-severno-zapadni kolodvor, po ministrstvenem ukazu z dne 19. marca 1915. l. [drž. zak. št. 66]).

V tovrnem voznem listu je navesti vrsto oddanih predmetov z navedbo, ali so nove ali stare tvarine.

Stroške omota in prevoza povrne pošiljaču vojaška uprava; ako se spozna, da so zaloge ne-pripravne za vojne namene, plača vojaška uprava tudi stroške za pošiljanje nazaj.

§ 9.

Posestnik ali hranilec mora hkratu, ko odda predmete na železnico, vposlati pristojni komisiji za prevzemanje seznamek predmetov, ki se oddadó. V tem seznamku je navesti: posestnika in v danem primeru dosedanjega hranilca predmetov, politični okraj in kraj, kjer so doslej ležali predmeti, kraj, od koder se pošilja, kako je zamotano in znake, ki jih je trepžno namestiti na omotu, ako mogoče, natisnjeno z barvo, železniškouradno dognano število in kosmato težo oddanih kosov, posamezne vrste vposlanih predmetov in njih čisto težo. Pošiljač mora podpisati seznamek.

Drug enako glaseč se izvod seznamka je vposlati naravnost c. kr. osrednji rekvizijski komisiji (Dunaj, I., vojno ministrstvo).

Ako gre za predmete, ki so na kraju komisije za prevzemanje samem ali v njegovi okolici in se torej ne bodo vozile po železnici, temveč se pripeljejo z vozom, je najdalje do 15. dne junija 1916. l. najprej vposlati osrednji rekvizijski komisiji in pristojni komisiji za prevzemanje omenjene seznamke in na to določi komisija za prevzemanje dan in kraj oddaje.

§ 10.

Hkratu ko vpošlje v § 8 omenjeni seznamek osrednji rekvizijski komisiji, mora posestnik ali hranilec, ki je dolžen izročiti predmete, z vlogo na imenovano komisijo opravičiti, ako izroči manjše nego v § 5 oznamenjene množine.

§ 11.

Da nadzorujejo izvrševanje tega ukaza, določi trgovinsko ministrstvo obrtne nadzornike ali druge pripravne organe.

V ta namen se morejo uradno ogledovati skladiški prostori in druge naprave in vpogledovati poslovne knjige.

§ 12.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z zapornimi kaznimi do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do 5000 kron, ako ta dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

123.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrstvom z dne 28. aprila 1916. l.

o porabljanju svinčevitih ali kositrovitih zaostankov in odpadkov bele pločevine.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Zaloge pepelov, opilkov in drugih zaostankov svinca in kositra, kar jih je ob času, ko dobi ta ukaz moč, in kar jih nadalje priraste, zaloge drugih svinčevitih ali kositrovitih zaostankov in odpadkov bele pločevine se smejo brez dovoljenja trgovinskega ministrstva podelovati ali otujevati le po določilih tega ukaza.

Za zaloge, ki so v posesti države ali državnih zavodov, se ukrenejo posebni zaukazi.

§ 2.

Posestnik zalog tvarin v § 1 imenovane vrste, izvzemši odpadke bele pločevine, sme te tvarine v svojih obratih podelovati v sirove kovine ali jih dati zase podelovati v drugih tuzemskih obratih. Dobljene sirove kovine je porabljati po predpisih ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 119).

Drugačno podelovanje v § 1 imenovanih tvarin ni dovoljeno brez dovoljenja trgovinskega ministrstva.

§ 3.

V § 1 imenovane tvarine se smejo otujevati le izpolnjuje nastopne predpise:

1. Posestniki jih smejo prodajati kupčevalcem, ako vsa njihova zalog ne presega naslednjih množin:

pri kositrovih zaostankih in kositrovitih zaostankih 1.000 kg

pri svinčevih zaostankih in svinčevitih zaostankih 5.000 „

pri odpadkih bele pločevine . . . 10.000 „

2. Drugače smejo kupčevalci in drugi posestniki kovin tvarine, preden so jih ponudili središču za kovine d. dr. na Dunaju po določilih § 4 tega ukaza, da jih kupi, prodajati le vojaški upravi in skupljevalnicam ali organom, ki jih je vojaška uprava ali središče za kovine d. dr. pooblastila za skupljanje.

3. V § 1 imenovane tvarine se smejo skupljati tudi le, izpolnjuje določila pod točko 1 in 2.

§ 4.

Vsak posestnik tvarin v § 1 imenovane vrste mora od 15. dne maja 1916. l. počenši 15. dne vsakega mesca ponuditi središču za kovine v nakup zaloge, ki so se nabrale do konca prejšnjega mesca, kolikor jih posestnik do dneva ponudbe ni že prodal, izpolnjuje določila § 3 tega ukaza, ali podelal po določilih § 2.

Množin izpod 100 kg ni ponujati.

§ 5.

Ponudbe je pošiljati središču za kovine d. dr. na Dunaju po pošti priporočeno v predpisanih rokih. Poštino mora družba povrniti ponudniku.

Ponudnik more svobodno razpolagati s ponujenimi zalogami, ako družba izjavi, da jih ne potrebuje.

Isto velja, ako ponudniku ne dojde v 21 dneh, ki jih je računati od dneva, katerega se je oddala ponudba na pošto, izjava o sprejemu ali protiponudba družbe.

Na tako protiponudbo mora odgovoriti ponudnik brez odloga. Ako odkloni to protiponudbo, sme svobodno razpolagati s tvarinami, ako mu ne dojde v nadaljnjih 14 dneh, ki jih je računati od dneva, katerega je oddal svoj odgovor na pošto, ali izjava družbe o sprejemu ali obvestilo, da se je pri c. kr. osrednji rekvizicijski komisiji (Dunaj, l., vojno ministrstvo) predlagalo, naj se zaukaže prisilna izročitev tvarin po ustanovljenih rekvizijskih cenah.

§ 6.

Za nadzorovanje, da se izpolnjuje ta ukaz, določi trgovinsko ministrstvo obrtne nadzornike ali druge pripravne organe.

Za ta namen se morejo uradno ogledati skladiški prostori in druge naprave in vpogledati poslovne knjige.

§ 7.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva l. stopnje z zapornimi kaznimi do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do 5000 kron, kolikor dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 8.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

124.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 28. aprila 1916. l.,

s katerim se ustanavljajo najvišje cene za pločevinsko in lito blago (nadomestilo za kovinsko orodje).

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Najvišje cene, ki so se ustanovile z ministrstvenim ukazom z dne 23. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 285) za prodajanje posteklene (emajlirane) posode iz jeklene pločevine, litega železa, pokositrene ter sirove, znotraj brušene železne posode in kotlov za pranje in sličnih kotlov, se izpreminjajo tako, kakor je razvidno iz priloženih seznamkov I do IV.

Prodajalci morajo te nove seznamke priložiti dosedanjim seznamkom najvišjih cen, ki morajo biti po predpisu navedenega ministrstvenega ukaza v prodajalnicah.

Novi seznamki se tudi dobivajo na političnih oblastvih I. stopnje.

Ostala določila navedenega ministrstvenega ukaza se ne izpreminjajo s sedanjim ukazom.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Spitzmüller s. r.

Seznamek I.

Izpremenjene najvišje cene za postekleno posodo iz jeklene pločevine (trgovinsko blago in srednje težko blago).

Na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 124).

Za najvišje cene veljajo v dosedanjem seznamku najvišjih cen (I) pod „A“ navedeni postavki z nastopno oznamenjenimi pribitki ali odbitki:

1. v prodaji na debelo od fabrike

a) za srednje težko posodje z odbitkom	5%
b) za trgovinsko blago z odbitkom	35%

2. v prodaji na drobno občinstvu

a) za srednje težko posodje s pribitkom	25%
b) za trgovinsko blago z odbitkom	10%

V ustanovljenih najvišjih cenah so všteti stroški v trgovini običajnega omota.

Od razlike, ki se podaja med najvišjimi cenami, ustanovljenimi spredaj za prodajo na debelo od fabrike in za prodajo na drobno, gre grosistu, to je trgovcu, ki blago prodaja in ga kupuje neposrednje od fabrike, ena tretjina.

Seznamek II.

Izpremenjene najvišje cene za posebno težko postekleno posodo iz jeklene pločevine.

Na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 124).

Za najvišje cene veljajo v dosedanjem seznamku najvišjih cen (II) navedeni postavki z nastopno oznamenjenimi pribitki ali odbitki:

1. v prodaji na debelo od fabrike z odbitkom	5%
2. v prodaji na drobno občinstvu s pribitkom	25%

V ustanovljenih najvišjih cenah so všteti stroški v trgovini običajnega omota.

Od razlike, ki se podaja med najvišjimi cenami, ustanovljenimi spredaj za prodajo na debelo od fabrike in za prodajo na drobno, gre grosistu, to je trgovcu, ki blago prodaja in ga kupuje neposrednje od fabrike, ena tretjina.

Seznamek III.

Izpremenjene najvišje cene za postekleno posodo iz litega železa.

Na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 124).

Za najvišje cene veljajo v dosedanem seznamu najvišjih cen (III) pod „A“ navedeni postavki z nastopno oznamenjenimi pribitki ali odbitki:

1. v prodaji na debelo od fabrike

- a) za znotraj in zunaj postekleno posodo z odbitkom 10%
 b) za le znotraj postekleno posodo z odbitkom 35%

2. v prodaji na drobno občinstvu

- a) za znotraj in zunaj postekleno posodo s pribitkom 20%
 b) za le znotraj postekleno posodo z odbitkom 10%

V ustanovljenih najvišjih cenah so všteti stroški v trgovini običajnega omota.

Od razlike, ki se podaja med najvišjimi cenami, ustanovljenimi spredaj za prodajo na debelo od fabrike in za prodajo na drobno, gre grosistu, to je trgovcu, ki blago prodaja in ga kupuje neposredno od fabrike, ena tretjina.

Seznamek IV.

Najvišje cene za pokositreno in brušeno železno posodo (posodo iz jeklene pločevine) in za pralne kotle.

Na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 124).

Kron za kilogram

A. Pokositrena železna posoda (posoda iz jeklene pločevine)

- v prodaji na debelo od fabrike 3.60
 v prodaji na drobno občinstvu 4.85

B. Železna posoda (posoda iz jeklene pločevine) zunaj sirova, znotraj brušena

- v prodaji na debelo od fabrike 2.20
 v prodaji na drobno občinstvu 2.90

C. Pralni kotli tudi kotli za vkuhanje sadja, kotli za krmo, poljski kotli i. dr., postekleni ali pocinkani

- v prodaji na debelo od fabrike 2.30
 v prodaji na drobno občinstvu 3.10

V ustanovljenih najvišjih cenah so všteti stroški v trgovini običajnega omota.

Od razlike, ki se podaja med najvišjimi cenami, ustanovljenimi spredaj za prodajo na debelo od fabrike in za prodajo na drobno, gre grosistu, to je trgovcu, ki blago prodajo in ga kupuje neposredno od fabrike, ena tretjina.

Iz c. kr. dvorne in državne tiskarne.

